աւետարանաձայնի յոռնաց վասն հանդիսի»։ Շատ աւելի հետաքրքրականն է սակայն յաջորդը. աւետարանի լատիներէն ընթերցմանէն վերջ ծիրանաւոր սարկաւագի մը կողմէն, Հ. Ստեփան կ'առաջնորդուի Պապին մօտ, ուր յունարէն լեզուով Անոր օրհնութիւնը կը խնդրէ.

«Ի խնդրել յունարէն զօրհնութիւն ի պապէն, Էշլ՝ոիսօն են. պապն կխաժպտելով և իբր վարանելով ակնարկէր առընթերակաց խարտաւիլակին, թէ զինչ ասցէ պատասխանի. և ըստ խորհրդոյ նորա երկրորդեաց զայն բան՝ զոր լատիներէն ասացեալ էր առ կարդինալ սարկաւագն»։

Այժմ կարգը Հ. Աւգերեանին է, որ կը ձայնէ.

«Սոֆիա օրրի են. – և Հ. Ստեփան հանդիսաւորապէս կը սկսի կարդալ – «Էյ՛ջ դո՞ռ գադա՛ Մադրեո՛ն, են, այնպիսի բնական զեղգեղմամբ, մինչև ապշիլ ամենայն հանդիսականաց, որպէս այն թէ կատարեալ հոռոմ է ըստ լեզուին, որպէս և ըստ տարազու»։

Հ. Ստեփանի մտերիմներ որ ներկայ եղած են՝ չեն կրցած նոյն ատեն անդրադառնալ և իմանալ. այն աստիճանի նա յաջողեր է, մինչև իսկ Սրբազան Հայրապետին իսկ մեծ զոհունակութեան արժանանալով...

«Յաւարտ կարդացմանն-կ'ըսէ ինքն իսկ Աւգերեան Հ. Մկրտիչ – տարաւ կխաւարկաւագն Հ. Մկրտիչ զաւետարանն առ պապն, և նա յոտին կալով՝ իշտահով ինն համբուրեաց»։

Ժամանակագիրը կէտ առ կէտ կը շարունակէ ապա Քահանայապետական ձայնաւորին յաջորդական ընթացքը նկարագրել, ամէն սեփական ծէսերովը, զոր ներկայացնել հոս զանց կ'ընենք։ Կը հետաքրքրէ սակայն դէպք մը, որ տեղի ունեցած է պատարագէն վերջ, երբ Պիոս Է. Քահանայապետական խոյրը դնելով՝ պատշգամէն կ'օրհնէ հրապարակին մէջ խոնուած ժողովուրդը, որոնք կը գոչեն. Կեցցէ, կեցցէ քահանայապետը.

«Մոռացեալք կամ անգիտացեալք ըստ սովորութեան Հռովմայ հայցել զներողութիւն, բայց դիտաւորութիւն էր նոյն, վասն որոյ և սրբազանն ընկէց ի վայր զթուղթ ներողութեան. և եղեն հնչմունք ձայնից կրկին՝ հանդերձ թնդանօթիւք են.»։

Երկու Մխիթարեաններուն անունները Վենետկոյ լրագրաց մէջ ալ յատկապէս յիշատակուեր են, իբր պաշտօնական բաժին ունեցող յոյն ծիսակատարներ՝ սոյն Թագադրութեան Ձայնաւորին. իսկ ծանօթ անձինք ուրախակցութիւն յայտներ են ամէն անգամ Մխիթարեանի մը հանդիպելնուն։

Ըստ տեղեկագրութեան Աւգերեանի՝ կ'աւելցնենք, որ Պիոս Է. փառաւոր ձայնաւոր մ'ալ մատուցեր է նոյն տարւոյ ապրիլ 13-ին Զատկի օրը Վենետկոյ Ս. Պետրոս պատրիարքական եկեղեցւոյն մէջ, և դարձեալ հրաւիրուելով՝ միևնոյն դերերը կատարեր են Հ. Ստեփան և Հ. Մկրտիչ։